

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 124. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181609872/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Menneskene over Dyrene, som sætter dem i Rang med himmelfte og overjordiske Væsener og bringer dem mange Grader nærmere til deres og alle stoble Væseners Kilde og Udpræng: den vise, gode og højstlykkelige Slæbte. Vi de betragte Dyrenes Lykkeligbed i Sammenligning med Menneskenes fra denne Side, da maatte jeg strax lægge Bønnen og erkære, at Dyrenes Lykkeligbed aldrig maag eller kan sammenlignes med Menneskenes. Den himmelfte Glæde, som en fornuftig Slæbning føler ved at have gjort godt i Verden, virket Gavn i den Cirkel, hvori Forlynet har sat ham, den Glæde er ikke blevet Dyrenes Lod. De mangte den høje Gavn i Sjælen, at deage Slutninger af deres egne og andres Handlinger: thi, naaglet jeg ikke vil nægte den trofaste Hund at føle en inderlig Glæde over at have reddet sin elskede Herte fra en eller anden Ulykke, som han dog ikke, som Mennesket, sægge Plæner til tusende af sine Medslæbningers Lykkeligbed: han kan ikke handle efter Regler for at vnaag dette Maal; og naar det er opnaaget, kan han ikke indie de velgjørende Følger, som hans Bestræbelse skal have, endogaa vnaag kommende Slægter.

„Det var altsaa at sægge ulige Omstændigheder i Raagtskaalen, om jeg vilde veje Dyrenes Lykkeligbed imod Menneskenes vnaag denne Maade; men da Erfarenheden lærer, at det er kun en overmaade liden Del af Mennesken, der foretræffe deres fornuftige Lykkeligbed for den saafelige; at derimod den største Del sætte deres hele Lykkeligbed i Sansetnes Tilfredsstillelse, som er det fra denne Side, vi har betragte vores Sætning, i Hald vi vil vente at komme til nogen Visbed derom.

„Til at vnaag og nyde den saafelige Lykkeligbed have Dyrene utallige Fortæln for os. De gaag den behageligste og bekvemteste Vej til dette Maal, naar Menneskenes Vej meget ofte falder igjennem forudsete Smertier og Lidelser. Ofte ser Hesten vnaag den anden Side af en Ha en federe Græsgang end den, hvort han gaar: han svømmer der over, naaglet den ubehagelige Hornemulle, som han ved, at det kolde Vand forsarlaget ham: men denne er ogsaa den højeste Ubegagelighed.